کالانکوئه، گل‌هایی به رنگ قرمز، نارنجی، صورتی، زرد و سفید دارد

شکفتن در تاریکی

چگونه می‌توان گیاه کالانکوئه را برای بار دیگر وادار به گلدهی کرد

زینب خزایی
جامعه

خیلی‌ها برای عید کالانکوئه خریده‌اند. چون گلدان کوچک و جمع و جوری است در عین حال گل دارد و تنوع رنگ گل‌هایش آن‌قدر زیاد است که نیاز هر سلیقه‌ای را برآورده می‌کند. بعضی‌ها به علت این ویژگی‌ها، دوست دارند رنگ گل آن را با سفره هفت‌سین‌شان به قول معروف ست کنند برای همین می‌روند سراغ انتخاب این گل. ترکیب برگ‌های سبز تیره گوشتی تخم‌مرغی و دندانه‌دار با گل‌های خوشه‌ای زیبا، ترکیب بسیار چشم‌نوازی است. این گل گونه‌های بسیار زیادی دارد و ارزش برخی گونه‌های آن در درجه اول به علت خاص بودن برگ‌هایشان است. از پاییز که با کوتاه شدن روزها وارد بازار می‌شود تا بهار گل می‌دهد. هر چه تعداد روزهای کوتاه بیشتر شود، گل‌هایش هم بیشتر می‌شود. با بلند شدن طول روز و گرم شدن هوا، گلدهی‌اش به پایان می‌رسد و دوباره در پاییز گلدهی‌اش را از سر می‌گیرد. محبوبیتش به‌دلیل تنوع رنگ گل‌ها، مدت زمان زیاد گلدهی و مقاومتش در مقابل سرماست. بعضی‌ها بعد از اتمام گلدهی، تصور می‌کنند عمر گل تمام شده و دورش می‌اندازند. در حالی که می‌توان با هرس کردن ساقه گل‌دهنده و کوتاه شدن طول روز و خنک شدن هوا دوباره آن را به گل برد. شاید جالب باشد بدانید کالانکوئه یکی از اولین گیاهانی است که به فضا رفته. سال ۱۹۷۱ یک نمونه از آن به ایستگاه فضایی منتقل شد تا حیات گیاهان خارج از زمین مورد بررسی قرار گیرد. در گزارش امروز به گونه گلدار آن می‌پردازیم.

اقوام کالانکوئه

کالانکوئه، گیاهی است اهل آفریقا، از خانواده ساکولنت کراسولا که بیش از صد گونه مختلف دارد. به‌جز گونه معروف و گلدار آن، بقیه گونه‌هایش به‌عنوان یک ساکولنت (گیاه گوشتی) با برگ‌های زیبا به فروش می‌رسند که پرورش آسانی هم دارند. چند گونه مهم این گیاه عبارتند از:

۱ **کالانکوئه کرک‌دار:** برگ‌های آن پوشیده از کرک‌های سفید کوتاه و کناره‌های آن هم دارای لکه‌های قهوه‌ای رنگ است. زیبایی آن در درجه اول به دلیل برگ‌ها و بعد گل‌هاست.

۲ **کالانکوئه گلدار:** همین گونه معروف کالانکوئه است که بومی ماداگاسکار است. به آن کالانکوئه کریسمس هم گفته می‌شود. بوته‌اش تا ۳۰ سانتی‌متر بلند می‌شود. برگ‌هایش پهن و تخم‌مرغی شکل است که لبه آنها به سمت بالا برگشته. گل‌هایی به رنگ قرمز، نارنجی، صورتی، زرد و سفید می‌دهد. معمولا وقتی از گلخانه یا گلفروشی وارد خانه می‌شود به علت نور و تهویه کم دچار ریزش گل می‌شود و بعد گلدهی‌اش متوقف می‌شود. این گل برای تراس و بالکن مناسب است.

۳ **اشک تمساح:** دوربرگ‌های این گیاه برگچه‌های کوچکی مدام در حال تولید هستند برای همین می‌گویند این گیاه زنده‌زاست. این برگچه‌ها پای گل می‌افتند و دوباره سبز می‌شوند. اسم اشک تمساح هم از همین ویژگی آمده انگار گل دارد اشک می‌ریزد.

۴ **پیناتا و دیاگاریا:** دو گونه دیگر این گل است که آنها هم زنده‌زا هستند و دور برگ‌شان دندانه‌دار است. روی هرکدام از دندانه‌های برگ، یک جنین برگی کوچک تشکیل می‌شود. وقتی تعداد آنها زیاد می‌شود شکل زیبا و خاصی به برگ می‌دهند. جنین‌های برگی هر جا به خاک بیفتند رشد می‌کنند و اندام تکثیر گیاه هستند.

۵ **کالانکوئه کاتالیدون:** این گونه حاشیه برگ‌هایش قرمز رنگ است.

نیازهای کالانکوئه

دما: دمای مناسب برای رشد کالانکوئه ۲۰ ـ ۱۸ درجه سانتی‌گراد است. در دماهای کمتر از این مقدار و هم‌چنین در دمای ۲۷ درجه گلدهی آن به تأخیر می‌افتد. کالانکوئه هوای گرم را دوست دارد پس در تابستان آن را جلوی کولر نگذارید. نوسانات دمایی مانع گلدهی، بدشکلی و کاهش گل‌ها می‌شود. در زمستان هم آن را نزدیک پنجره یا در ورودی قرار ندهید.

نور: در خانه گلدانش را جایی بگذارید که روشن و آفتابی است. به‌خصوص در تابستان که شاخ و برگ گیاه در حال رشد است. یک تابستان خوب مقدمه گلدهی زمستانه است. گرچه نور زیاد باعث ایجاد رنگ قرمز نامطلوبی در برگ‌ها می‌شود.

آبیاری: بهتر است در فاصله بین دو آبیاری خاک خشک شود ولی بسته به شرایط دمایی، نور و رطوبت خانه، ممکن است نیاز به آبیاری روزانه داشته باشد. آبیاری بیش از حد باعث ریزش گل‌ها می‌شود. البته نیاز به گفتن نیست که در تابستان نیاز آبی گیاهان بیشتر از زمستان است.

۴ روش تکثیر

۱ **قلمه:** قلمه‌گیری از گل‌ها در شرایط روز بلند انجام می‌شود چون در این حالت گیاه گل ندارد و در فاز رویشی است. قلمه باید به طول ۶ تا ۸ سانتی‌متر از انتهای ساقه‌ای گرفته شود که دارای سه برگ بالغ و بدون گل باشد. بعد آنها را دو تا سه روز در جای خشک و سایه می‌گذارند تا پینه ببندند. بعد از پینه بستن زمان کاشت است. محل کاشت باید خاک سبکی باشد با زهکشی خوب. آبیاری آن در این مدت باید کم باشد. قلمه‌ها ۱۰ روز بعد ریشه می‌دهند. معمولا از زمان کاشت قلمه تا گلدهی سه تا چهار ماه طول می‌کشد.

۲ **بذر:** بذرهای بسیار ریزی دارد که از دی تا تیر می‌توان آنها را کاشت ولی تولیدکنندگان در طول سال به‌تدریج بذرها را می‌کارند تا در تمام طول سال گل داشته باشند اما این روش زمانبر است و ۱۰ ماه طول می‌کشد. بذر برای جوانه‌زنی نیاز به نور دارد، پس روی بذر را نپوشانید.

۳ **قلمه برگ:** برگ‌های پرپشت این گل به‌راحتی قابل تکثیر است. برای بهترین نتیجه، برگ‌هایی را انتخاب کنید که گوشتی‌تر و سالم باشند. برگ‌های نازک و لاغر سریع خشک شده و ریشه نمی‌دهند. حدود نصف برگ باید در خاک قرار گیرد.

۴ **تقسیم بوته:** به‌وسیله تقسیم بوته هم قابل افزایش است.

مراقبت‌های بعد از دوره خواب

به محض این‌که جوانه‌های گل را مشاهده کردید، گلدان را به جای روشن‌تری منتقل کنید و آبیاری آن را از سر بگیرید. بسته به شرایط موجود در بهار یا تابستان می‌توانید به آن کود بدهید. کودهای مناسب کاکتوس و ساکولنت‌ها برای گل کالانکوئه مناسب است. در طول تابستان هم، گیاه را در خاکی با زهکشی خوب و در جای نورگیر آفتابی نگهداری کنید و نگذارید تشنه بماند.

مشکلات گلدهی

اگر گیاه گل نداد یا تعداد گل‌هایش کم است و گل‌های بدشکلی دارد علت همه اینها دمای خیلی بالا یا خیلی پایین است. هم‌چنین نور زیاد باعث ایجاد رنگ غیرعادی در برگ‌ها می‌شود. در نور زیاد رنگدانه آنتوسیانین در برگ‌ها افزایش یافته و رنگ قرمز ناخوشایندی روی آنها ایجاد می‌شود. پژمردگی و تغییر رنگ برگ‌ها به‌دلیل کمبود نور یا مشکلات آبیاری هم اتفاق می‌افتد. اگر تعداد روزهای کوتاه ناکافی باشد، شکل گل آذین غیرعادی می‌شود یعنی اجزایی از گل به نام براکته بزرگ و شبیه برگ می‌شوند. به این پدیده برگسانی می‌گویند.

چند راه ساده برای گلدهی دوباره کالانکوئه

همان‌طور که اشاره کردیم کالانکوئه یک گیاه روز کوتاه است و دوره گلدهی آن از اواسط پاییز تا شروع فصل گرماست. کافی است در دو روز کوتاه و دو شب بلند قرار بگیرد تا گل‌انگیزی در آن اتفاق بیفتد. هر چه روزهای کوتاه بیشتر شوند غنچه‌های گل هم بیشتر می‌شوند اما چه کنیم که بعد از یک دوره گلدهی دوباره به گل برود؟

گل‌های کالانکوئه باتوجه به شرایط تا یک ماه و حتی بیشتر هم شاداب و سرحال هستند و بعد در جای خود خشک می‌شوند و می‌ریزند. برای گلدهی دوباره گل باید شرایط تاریکی، خنکی، تشنگی و گرسنگی را فراهم کنید.

۱ **تاریکی:** در گلخانه‌ها معمولا برای تحریک گلدهی یک پوشش تیره روی گلدان می‌کشند تا گیاه گول بخورد و فکر کند روز کوتاه شده و به گل برود. بهتر است پوشش‌دهی ساعت ۶ عصر شروع و ۹ صبح برداشته شود. با این ترفند می‌توان در تمام طول سال گیاه گلدار داشت. در خانه هم می‌توان این کار را کرد. البته گلخانه‌ها اهداف تجاری دارند در خانه بهتر است یک دوره به گل استراحت بدهید بعد دوباره آن را وادار به گلدهی کنید. یک دوره خواب برای گلدهی دوباره آن از واجبات است چون باعث می‌شود گیاه برای گلدهی انرژی و توان بگیرد.

نرسیدن نور به گیاه طی دوره خواب باعث به گل رفتن آن می‌شود. تنظیم نور یعنی ۹ تا ۱۰ ساعت نور آفتاب در روز و بعد تاریکی مطلق به مدت ۱۴ تا ۱۵ ساعت. ساعات تاریکی معمولا از ۶ عصر تا ۹ صبح است.

برای تأمین تاریکی مورد نیاز گیاه می‌توانید آن را در یک کابینت دربسته، انباری یا پارکینگ قرار دهید یا روی آن را یک جعبه مقوایی یا نایلون و پارچه ضخیم سیاه بکشید. این دوره خواب طبیعی کالانکوئه را تحریک به گلدهی می‌کند. دوره خواب می‌تواند از آذر ماه شروع شود و شش تا هشت هفته ادامه پیدا کند.

۲ **خنکی:** در دوره خواب، گیاه باید در جای خنک نگهداری شود و دما نباید از ۱۵ درجه سانتی‌گراد بالاتر رود.

۳ **تشنگی:** در این مدت بهتر است آبیاری را به حداقل برسانید. این شوک مقدمه یک گلدهی خوب است.

۴ **گرسنگی:** در طول دوره استراحت و به‌هیچ‌وجه به گل کود ندهید چون گیاه فعالیتی ندارد که نیاز به دریافت کود داشته باشد.

۵ **گل را هرس کنید:** بعد از خشک شدن گل‌ها حتما گل‌های خشک و گل‌هایی را که بلندتر از ارتفاع گیاه هستند بچینید. هرس کردن ساقه از محلی که گل ندارد باعث تقویت رشد، پرپشت شدن شاخه‌های جدید و گلدهی مجدد آن می‌شود.

درنگ

درخت فردوسی

اگر در گوگل درخت فردوسی را جست‌وجو کنید، عکس یک درخت زیبا با میوه‌های قرمز ظاهر می‌شود که نام دیگر آن، درخت مرجان است. این درخت اصلا بومی ایران نیست و گل ملی کشورهای آرژانتین و اروگوئه و درخت رسمی شهر لس‌آنجلس است. کثرت کاشت آن در این شهر مثل چنار در تهران است. متعلق به خانواده باقلاست. این خانواده درخت‌های خاصی دارد که بسیاری از آنها معطر هستند. فردوسی از زیباترین درختان گلدار و کمیاب در ایران است. ارتفاع آن به ۴ تا ۶ متر می‌رسد. خزان‌دار است و شاخه‌های گل‌دهنده با زیاد شدن عمرشان قهوه‌ای رنگ می‌شوند و پس از جوانه‌دهی، می‌میرند. در دوره رشد و پس از بین رفتن گل‌ها، برگ‌های سبز تیره همچنان، زیبایی خود را تا دوره خزان حفظ می‌کنند. در شمال و جنوب ایران کشت شده است. درخت خزان‌دار و دارای شاخه‌های تیغدار است.

آبیاری: معمولا در مناطقی خوب رشد می‌کند که بارندگی زیادی است ولی به کم‌آبی هم مقاوم است یعنی هفته‌ای یک بار آبیاری برایش کافی است. درختانی که کم آب خورده‌اند تنه و ساقه کلفتی دارند و آب زیاد باعث نازک شدن تنه و شاخه‌ها می‌شود برای همین فردوسی‌های شمالی نسبت به جنوبی‌ها قد بلندتر و شاخه‌های ظریف‌تری دارند. آبیاری زیاد باعث کاهش گلدهی هم می‌شود.

نور: هر چه درخت تک و تنهاتر کاشته شود هم زیبایی‌اش دوچندان‌تر می‌شود و هم نور کافی دریافت می‌کند. اگر نور کامل به درخت نرسد به گل نمی‌رود.

نکته: این درخت فقط در طبیعت رشد می‌کند و قابل پرورش در گلدان و نگهداری داخل خانه نیست.

دما: معمولا در شمال و جنوب کشور دمای آن‌قدر سرد نمی‌شود که درخت خشک شود ولی به سرمای شدید حساس است و تا دمای ۵ درجه بالای صفر را تحمل می‌کند. پس فکر کاشت آن در مناطق سردسیر را نکنید.

خاک: درختان خانواده باقلا که به خانواده لوبیاسانان هم مشهورند ریشه‌هایشان با یک باکتری در خاک زندگی همزیستی دارد. به همین دلیل نیتروژن موجود در هوا را تثبیت می‌کنند و خاک را به منبعی غنی از این عنصر تبدیل می‌کنند. اگر گیاهی از این خانواده مثل نخود، یونجه، لوبیا و باقلا در زمین کشت شود بعدش نیاز به مصرف کود اوره نیست. پس این درخت برای گیاهان کناری‌اش هم مفید است.

گلدهی: این درخت وقتی از بذر کاشته شود تا سال سوم به بعد گل نمی‌دهد چون برای گلدهی باید به سن بلوغ برسد. همچنین این درخت روز بلند است یعنی وقتی طول روز بلند شود گل می‌دهد یعنی از خرداد به بعد.

حق با شماست

info@jamejamOnline.ir
روابط عمومی: ۲۳۰۰۴۴۴۴

#وام-ازدواج
سهل‌آبادی از اراک:
شرایط دریافت وام ازدواج ۱۲۰ میلیون تومانی برای زوج‌های جوان بسیار دشوار است. آن هم در شرایطی که بعضی از بانک‌ها بخشنامه بانک‌مرکزی را که اعلام‌کرده زوج‌های جوان می‌توانند فقط با یک ضامن، این وام را دریافت کنند، عملا اجرایی نمی‌کنند. در این میان، تکلیف زوج‌های جوان چه می‌شود که برای تهیه جهیزیه و رهن مسکن روی این مبلغ حساب کرده‌اند؟

#نرخ-کرایه
جمالی از تهران:
با این‌که سازمان تاکسیرانی تهران هنوز به‌طور رسمی افزایش نرخ کرایه‌ها را اعلام نکرده، برخی از رانندگان تاکسی خودسرانه کرایه را افزایش داده‌اند.

#برنج-قیمت
قاسمی از تهران:
برنج نیم‌دانه که مردم از آن برای پخت برخی از انواع غذاها و دسرها استفاده می‌کنند، افزایش قیمت زیادی داشته و قیمت آن به ۸۰ هزار تومان رسیده‌است.

#طرح-ترافیک
رضوی از تهران:
با تغییر ساعت طرح ترافیک و هزینه سرسام‌آور سرویس مدارس، مشکلات اقتصادی زیادی برای بعضی از خانواده‌ها به وجود آمده است. بهتر نیست ساعت طرح ترافیک به ۸ صبح تغییر یابد؟

#گرانی-خودرو
یک شهروند:
هنوز یک ماه از سال جدید نگذشته اما شرکت خودروسازی ایران‌خودرو در بخشنامه جدید فروش، قیمت محصولاتش را نسبت به اسفند سال‌گذشته گران کرده است.

#خودرو-اسقاط
آوینی از تهران:
خودروهای اسقاطی رهاشده در خیابان هفده‌شهریور، مینایی و محله طیب علاوه بر این‌که چهره شهر را زشت‌کرده باعث تجمع جانوران موذی و معتادان متجاهر شده است.

#تصادف-نظارت
شاهد از بابل:
آمار تصادفات و فوت هموطنان در ایام عید بسیار نگران‌کننده بود و امیدوارم پلیس راهنمایی و رانندگی با تدابیر ویژه این آمار را به سمت نمودار کاهشی هدایت کند.

#دارو-قیمت
شریفی از سنندج:
قیمت دارو خیلی افزایش پیدا کرده‌است و خیلی از داروها نیز به آسانی پیدا نمی‌شود. به نظر می‌رسد مسؤولان، بازار دارو را به حال خود رها کرده‌اند.